

Från: "Maja Wiklund" <Maja.Wiklund@se.dlapiper.com>
Skickat: Fri, 15 Dec 2023 17:03:08 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Dalarnas län" <dalarna@lansstyrelsen.se>
Cc: "Johan Forsling" <Johan.Forsling@se.dlapiper.com>; "Alexander Häggkvist" <Alexander.Haggkvist@se.dlapiper.com>
Ämne: Ärende 551-9043-2023 - Trollugnsberget [DLAN-SW_MATTERS.FID699933]
Bilagor: Yttrande till MPD (2023-12-15)(5735547.1).pdf

På uppdrag av Johan Forsling och Alexander Häggkvist i deras egenskap av ombud för OX2 AB inges bifogat yttrande i rubricerat ärende.

Med vänlig hälsning,
Maja

Maja Wiklund
Legal Project Coordinator

O: [+46 8 701 78 00](tel:+4687017800)
M: [+46 70 444 71 96](tel:+46704447196)
maja.wiklund@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm
www.dlapiper.se

This email is from Advokatfirma DLA Piper Sweden KB which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

The contents of this email and any attachments are confidential to the intended recipient. They may not be disclosed to or used by or copied in any way by anyone other than the intended recipient. If this email is received in error, please contact Advokatfirma DLA Piper Sweden KB on +46 8 701 78 00 quoting the name of the sender and the email address to which it has been sent and then delete it.

Please note that neither Advokatfirma DLA Piper Sweden KB nor the sender accepts any responsibility for viruses, and it is your responsibility to scan or otherwise check this email and any attachments.

As an individual you are informed that Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is processing your personal data for example to communicate with you and to deliver our services, carry out credit checks and take up credit references, perform client identification and other due diligence procedures and conflict of interest checks. This includes, where relevant, transferring personal data outside the EU/EEA and transferring your personal data to other entities within DLA Piper including to DLA Piper LLP (US) and DLA Piper UK LLP for their own processing as data controllers. Individual rights under the General Data Protection Regulation may be limited e.g. due to our professional secrecy obligations. For further information about our processing of personal data read our Privacy Policy at <https://www.dlapiper.com/privacy-policy/>

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 916629-6658) which provides services from its registered office and principal place of business at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

For further information, please refer to www.dlapiper.com

Till
Länsstyrelsen i Dalarnas län, miljöprövningsdelegationen
dalarna@lansstyrelsen.se

Stockholm den 15 december 2023

Ärende 551-9043-2023

OX2 AB

OX2 AB ("**Sökanden**") inkommer härmed med komplettering i enlighet med miljöprövningsdelegationens ("**MPD**") föreläggande 26 oktober 2023.

Sökanden får särskilt fästa MPDs uppmärksamhet på att den komplettering av miljökonsekvensbeskrivningen som biläggs detta yttrande (bilaga 1) innehåller en kartbilaga som omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid sekretessprövningen innan eventuellt utlämnande bör Sökanden kontaktas för ytterligare information av betydelse för prövningen.

Yttrande

MPD har förelagt Sökanden att inkomma med ett antal kompletteringar och bemötanden. Gällande fladdermöss (punkt 7 i föreläggandet), lappuggla (punkt 14 i föreläggandet) och naturvärdesinventering (punkt 16 i föreläggandet) ska svar ha inkommit senast den 15 december 2023. Beträffande övriga punkter i föreläggandet, bland annat inventering av fladdermöss i det östra delområdet (punkten 6 i föreläggandet) ska svar ha inkommit senast den 11 oktober 2024.

Genom detta yttrande svarar Sökanden på punkterna 7, 14 och 16. Sökanden svarar vid detta tillfälle även på punkten 6. Sökanden återkommer senare med kompletteringar vad gäller övriga punkter i föreläggandet.

Sökandens svar framgår av bilagd komplettering av miljökonsekvensbeskrivningen, se [bilaga 1](#).

Vad särskilt gäller den begärda kompletterande fladdermusinventeringen redogörs i bilaga 1 s. 1-2 för sakkunnige Stefan Pettersons bedömning. Av kompletteringen framgår i denna del sammanfattningsvis att befintligt underlag är tillräckligt för att med god säkerhet göra de bedömningar som krävs inom ramen för miljöbedömningen, såväl vad gäller inventeringsresultatet i sig som giltigheten för det östra området. Utöver detta har vindkraftens påverkan på fladdermöss statistiskt befunnits vara mycket begränsad i den aktuella delen av landet. Det bedöms inte behövas några ytterligare inventeringar för att kunna bedöma vindparkens påverkan på fladdermöss i tillståndsprocessen.

Mot denna bakgrund är ansökan inte bristande eller annars ofullständig på något sätt som motiverar ytterligare inventering av fladdermöss. Med de kompletteringar som framgår av bilaga 1 bedömer Sökanden vidare att några ytterligare uppgifter inte heller krävs för att efterkomma punkterna 7, 14 och 16 i föreläggandet och att ansökan är fullständig även i dessa delar.

Stockholm som ovan

Johan Forsling

Alexander Häggkvist

Bilagor

Bilaga 1 – Komplettering av miljökonsekvensbeskrivning

KOMPLETTERING AV MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING TROLLUGNSBERGET VINDPARK

Med anledning av Miljöprövningsdelegationens föreläggande om komplettering av ansökan (2023-10-26), dnr. 551-9043-2023.

Denna komplettering har tagits fram av uppdragsledare och utredare för miljökonsekvensbeskrivningen, Kajsa Andersson och Alva Jakobsson, Structor Miljöpartner AB. Därtill har sakkunniga deltagit i framtagande av bedömningar och underlag inom respektive sakområde. Avseende fladdermusinventering (kompletteringsföreläggande punkt 6 och 7) deltog Stefan Pettersson, EnviroPlanning AB, avseende naturvärdesinventeringen (kompletteringsföreläggande punkt 16) deltog Sofia Berg, EnviroPlanning AB, avseende lappuggla (kompletteringsföreläggande punkt 14) deltog Martin Heden, Grouse Expeditions.

Fladdermöss

Miljöprövningsdelegationens kompletteringsföreläggande (551-9043-2023-34), punkt 6:

- Ansökan behöver kompletteras med inventering av fladdermöss i det östra delområdet, där vindkraftverk nr 25-30 planeras. För att täcka in både migrations- och kolonitid behöver inventeringen utföras med autoboxar under augusti till mitten av september, i likhet med den inventering som genomförts i det västra delområdet.

I den inventering som bolaget genomfört under 10 nätter var det 10 grader varmt under två nätter, resterande nätter var kallare. Vid sådana temperaturer är fladdermössens aktivitet lägre. 10 grader kan jämföras med information i Naturvårdsverkets syntesrapport (rapport 6740) om vindkraftens påverkan på fåglar och fladdermöss som anger >14 grader som en temperatur då fladdermössens aktivitet är högre och då det kan vara befogat med stoppreglering och som rätt använd kan minska dödsfallen med 60-90 %. Mot bakgrund av temperaturen som rådde under inventeringarna samt att ingen inventering i det östra delområdet genomförts bedömer miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att ytterligare inventeringar utförs.

Komplettering:

Utifrån de resultat som framkommit av utförd inventering i området hösten 2022, samt den kunskap som finns om fladdermusfaunan i denna del av landet i övrigt, bedöms det inte nödvändigt med ytterligare inventering av fladdermöss i området. Underlaget är tillräckligt för att med god säkerhet göra de bedömningar som behövs inom ramen för miljöbedömningen.

Inventering har utförts under den period (augusti till mitten av september) som förordas av såväl myndigheter, som expertis inom vindkraftens påverkan på fladdermöss. Under denna period så finns det naturligt tillfällen då temperaturen är lägre än optimalt. Detta kan påverka aktiviteten, men eftersom inventeringen utförts under en längre period (10 nätter istället för fem nätter) så bedöms tillräckliga data ändå ha kunnat samlas in. Det är mycket osannolikt att väsentligt andra resultat skulle uppnås med ytterligare ett års inventering.

Detsamma gäller avseende bedömningen av inventeringens giltighet även för östra delen av projektområdet. Denna del av projektområdet liknar övriga delar, vad avser landskapets

karaktärer, sammansättning av skogsbestånd, samt miljöns förutsättningar i övrigt. Hela projektområdet utgörs av barrskog som är produktionsskog i varierande ålder.

Det rör sig om i sammanhanget korta avstånd mellan projektområdets östra och västra del, och det är högst osannolikt att det skulle innebära någon skillnad i resultatet med ytterligare inventering. Förekomsten av fladdermöss och artsammansättning är i allt väsentligt densamma i denna region av landet, när det gäller produktionsskog.

Stefan Petterson medverkar i framtagandet av en Vindvalsrapport som har granskats och är under omarbetning. I den treåriga studien genomfördes eftersök med hund efter döda fladdermöss och fåglar vid 15 vindparker spridda från Kristianstad i söder till Dorotea i norr. Syftet med studien var bland annat att skatta fladdermusdödlighet vid svenska vindparker, samt att bedöma behovet av skyddsåtgärder för fladdermöss vid vindparker förlagda i produktionsskog i Norrlands inland. I studien ingick två vindparker i Dalarnas län, varav den ena ligger norr om Falun och den andra vid Garpenberg, Hedemora kommun. Mediandödligheten vid dessa två vindparker i Dalarna beräknades till 0,04 (90% KI: 0,0–0,5) fladdermöss per vindkraftverk och månad. Vid den ena vindparken hittades inga kadaver under de tre årens eftersök och vid den andra hittades ett enstaka kadaver av nordfladdermus.

Sammanfattningsvis är bedömningen att den genomförda inventeringen samt information från andra inventeringar i regionen/närområdet ger tillräcklig information för att bedöma vindparkens påverkan på fladdermöss i tillståndprocessen. Bedömningen att fladdermusaktiviteten inom området är låg kvarstår, liksom att det inte finns någon frekvent förekomst av högriskarter.

Miljöprövningsdelegationens kompletteringsföreläggande (551-9043-2023-34), punkt 7:

- Bemöt yttrande (9043-2023-33) gällande fladdermöss och yngelperioder. Hur bedömer bolaget att utförda och kommande inventering säkerställer tillräckliga skyddsåtgärder gällande fladdermössen under yngelperioden?

Komplettering:

Den utförda inventeringen utgår ifrån bedömning av påverkan på fladdermöss under den period då fladdermössen konstaterats vara som mest känsliga för påverkan från vindkraften. Dödligheten för fladdermöss är inte särskilt hög under försommar, vilket kan bero på att fladdermöss födosöker i olika områden under säsongen. Tidigt på säsongen håller de ofta till vid varmare vatten där det kläcks många insekter, medan de senare på säsongen kan födosöka på andra platser.

Då syftet med inventeringen är att ta reda på om fladdermöss i området kan komma att påverkas av vindkraften, så är det en lämplig period att inventera under augusti till mitten av september. Andra inventeringsmetoder och inventeringsperioder kan vara lämpliga om syftet istället skulle vara att generellt avgöra vilka arter av fladdermöss som under någon del av året häckar, födosöker eller flyttar förbi ett visst område, vilka byggnader eller andra boplatser som i så fall används etc. En sådan omfattning bedöms dock inte relevant för att bedöma påverkan från aktuell vindpark.

Även naturvärdesinventeringen bidrar med ett viktigt kunskapsunderlag i detta sammanhang, och de skyddsåtgärder som vidtas med anledning av denna, till utpekade naturvärdesobjekt och vattenförekomster, bedöms även utgöra generella och effektiva skyddsåtgärder för att minska påverkan på livsmiljöer för fladdermöss.

Lappuggla

Miljöprövningsdelegationens kompletteringsföreläggande (551-9043-2023-34), punkt 14:

- Ansökan behöver kompletteras med bolagets kunskapsunderlag avseende lappuggla i projektområdet och dess närområde. I redovisningen ska minst kunskap om de konstaterade häckningarna, lappugglans förekomst och dess födosöksområden ingå. På vilket sätt har dragningen av projektområdeskorridoren mellan de två delområdena anpassats efter artens behov?

Lappuggla är en rödlistad art som bedöms som sårbar. Den omfattas av fågeldirektivets bilaga 1. Det underlag som bolaget använt för avvägningar i projektet saknas i ansökan.

Komplettering:

Konstaterade häckningar

[REDACTED].

[REDACTED]
[REDACTED]. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]. Den aktuella platsen hyser ett väletablerat lappugglepar, och häckningar av lappuggla har funnits på platsen sedan 1998. Ugglorna födosöker i myrkanten och på fuktiga inägor. Den aktuella boplatsen och bedömt födosöksområde framgår av bifogad karta, bilaga 1 (OBS att denna kan bedömas omfattas av sekretess).

Under utvecklingen av projektet har ett större område utretts än vad som nu är ansökt om. En av de anpassningar som gjorts är utformningen av korridoren mellan de båda delarna av projektområdet. Tidigare under processen har både ett större sammanhängande område, och en mer nordlig korridor mellan projektområdets nuvarande östra och västra del utretts.

Vägkorridoren har nu begränsats till den befintliga väg som går mellan områdets östra och västra del, samt en buffertzoon kring denna. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] finns ytterligare en konstaterad häckning av lappuggla, se karta i bilaga 1. Boplatsen har observerats 2016 och har haft häckningar åtminstone år 2017 och år 2019. Den aktuella häckningen riskerar inte att påverkas av vindparken.

Övriga observerade indikationer på häckning

Under inventeringar [REDACTED] har det även observerats lappuggla på två andra platser, vid [REDACTED]

[REDACTED] Dessa observationer, som gjorts vid potentiella boplatser, skulle kunna tyda på häckning men det har inte konstaterats några häckningar här.

[REDACTED] observerades under 2021 att en lappuggla satt på ett potentiellt bo, men ingen häckning har konstaterats. Boet bedöms kunna vara ett gammalt ormvårksbo. Vid [REDACTED] (förmodligen privat initiativ), inventerarna har observerat lappuggla [REDACTED] år 2021 men det finns inga rapporter om hur länge [REDACTED] funnits på platsen.

Anpassningar och hänsynstagande

Sammantaget bedöms projektområdet och turbinplaceringar vara väl anpassade för att undvika påverkan på häckande lappuggla. Ugglor bedöms inte vara känsliga för vindkraft specifikt, utifrån den kunskap som finns sammanställd i bland annat Vindvals syntesrapport för fåglar och fladdermöss (2017). Lappuggla kan dock påverkas av skogsbruksåtgärder såsom avverkning av boträd eller påverkan på födosöksområden.

För att ytterligare säkerställa att påverkan minimeras, kommer den potentiella boplatser som identifierats [REDACTED] att kontrolleras inför byggnation. Om häckning konstateras kommer hänsyn vidtas, med beaktande av Skogsstyrelsens riktlinjer angående hänsyn till lappuggla i skogsbruket.

Naturvärdesinventering

Miljöprövningsdelegationens kompletteringsföreläggande (551-9043-2023-34), punkt 16:

- Bolaget behöver bedöma om några/något av de områden som bedömts som naturvärdesklass 3 kan hysa arter som är svåra att hitta vid en inventering under senhösten. Om bolaget bedömer att det kan finnas sådana områden bör dessa kompletteras med fältbesök under växtsäsong, maj-juli.

Ingen inventering har gjorts under växtsäsongen varför vissa arter kan ha varit svårt att hitta så pass sent på senhösten. En bedömning av det förhållandet och eventuellt kompletterande inventering behöver utföras.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den inledande bedömningen av om det kan finnas sådana områden ska redovisas vid det tidigare datumet. Eventuellt kompletterande inventeringar kan redovisas vid det senare tillfället.

Komplettering:

Naturvärdesinventeringen, och även bedömningar av säkerhet i klassningar etc har utförts i enlighet med bedömningsgrunder i svensk standard för naturvärdesinventeringar, SS 199000:2014.

Vid utförande av naturvärdesinventeringar finns det alltid risker att artförekomster missas, oavsett när fältinventeringen genomförs. Det ska förtydligas att flertalet av de växter som är av

stor betydelse för skogarnas naturvärden går att observera under senhösten genom till exempel kvarvarande stänglar av olika orkidéer, knärotens vintergröna blad, lummerarter och bladverk från bland annat brudborste, kärrfibbla, torta, svart trolldruva, ombär, blåsippa, gullpudra, samt även sällsynta arter som ryl.

Växter som skulle kunna ha missats under aktuell inventeringsperiod är exempelvis växter i örtrika granskogar eller kalkgranskogar (exempelvis vårärt och skogsknipprot), vilket dock är biotoper som inte förekommer inom projektområdet.

Risken att väsentliga arter, som riskerar ha förbisetts, skulle kunna resultera i att naturvärdesklassade objekt med påtagliga naturvärden (klass 3) skulle få en högre klassning (genom att områdets artvärde skulle öka från obefintligt eller visst artvärde till påtagligt artvärde, eller sällsynt högt artvärde) bedöms vara låg.

Övriga områden inom projektområdet, som idag är oklassade i naturvärdesinventeringen skulle med största sannolikhet inte komma upp i högt eller högsta naturvärde om fler naturvårdsarter av växter hittats (vilket bedöms osannolikt). Detta eftersom biotopvärdet i samma område inte är tillräckligt högt, dvs biotopvärdet når inte upp till påtagligt eller högt biotopvärde, vilket skulle krävas för att området ska klassas som högt eller högsta naturvärde enligt svensk standard. Tvärtom hyser oklassade områden låga biotopkvalitéer som resultat av ett aktivt skogsbruk.

Sammantaget görs bedömningen att förekommande skogar och myrars artvärden, biotopvärden och således naturvärden kan bedömas på god grund genom förekomster av, i synnerhet, kryptogamer i kombination med de kärllväxter som fortfarande kan observeras under november månad.

Med beaktande av de naturtyper som förekommer inom projektområdet, bedöms det inte nödvändigt med ytterligare inventeringsinsatser i området i syfte att eftersöka dessa arter ytterligare.

Bilagor

1. Karta över boplatser och födosöksområden lappuggla – **OBS att denna bilaga kan omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)**. Vid sekretessprövningen innan eventuellt utlämnande bör Sökanden kontaktas för ytterligare information av betydelse för prövningen.

